

RES Midden-Holland

Gebiedsbeschrijving **Bredeweg / Noordelijke Dwarsweg / A12 (A12/N219 knoop)**

Gemeente Zuidplas

Type zoekgebied: Langs infrastructuur / Landschapstype: Droogmakerij Klei
Oppervlakte zoekgebied: 14 hectare

Landschapskenmerken

Afb. Foto's van de locatie en directe omgeving

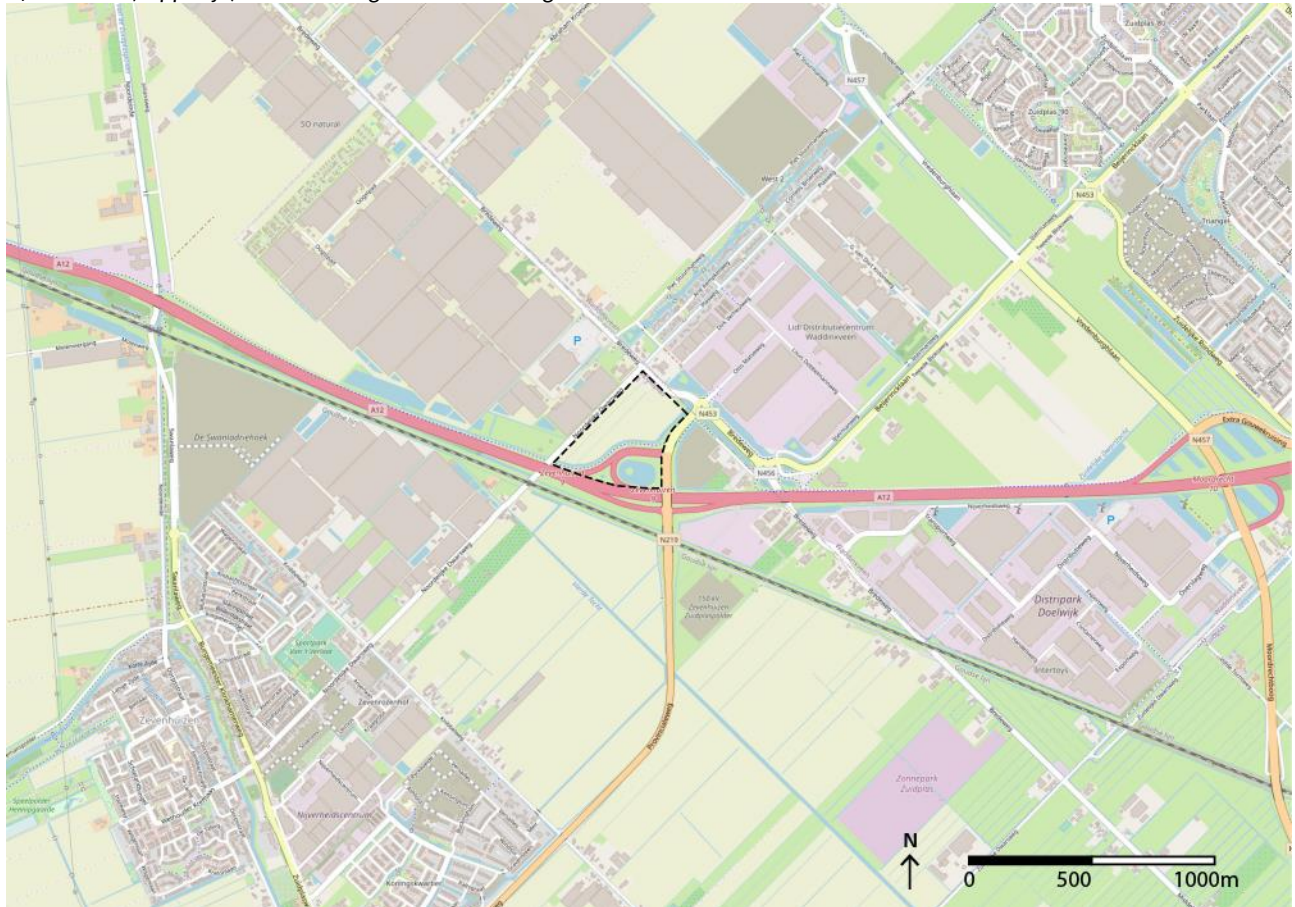
Algemene landschappelijke kenmerken op hoofdlijn

Het gebied ligt in de droogmakerij Zuidplaspolder maar dat is niet tot slecht beleefbaar. Het oogt als 'infrabundel' in een werkgebied van kassen, windmolens en bedrijventerreinen.

Dit deel van de droogmakerij heeft een kleiige ondergrond, waardoor dit gebied eerst goed geschikt was voor akkerbouw, maar nu in toenemende mate voor glastuinbouw en bedrijventerreinen wordt gebruikt.

Locatiekaart

Afb. Locatie (stippellijn) van het zoekgebied in de huidige situatie

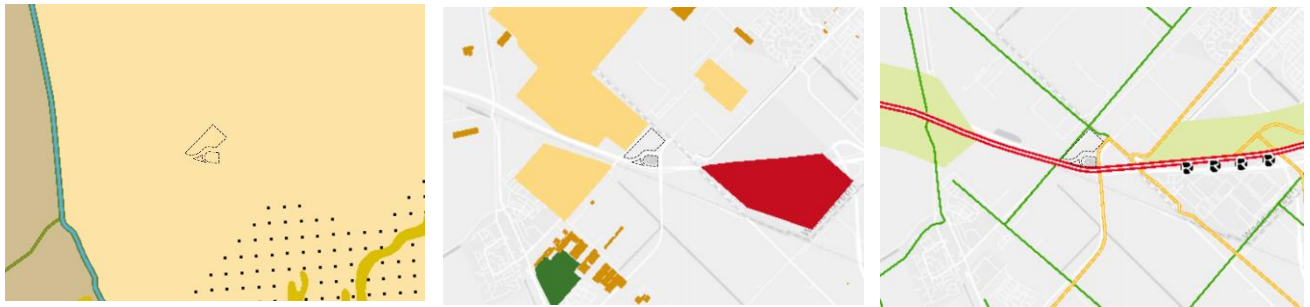
Het gebied wordt begrensd door de Bredeweg (ten noorden), de N219 (ten oosten), de A12 (ten zuiden) en de Noordelijke Dwarsweg (ten westen). Binnen het gebied loopt de op- en afrit van de A12. Het deelgebied ten noordwesten heeft als functie akkerbouwgebied. Binnen het knooppunt van de A12 is water en groen aanwezig.

Landschappelijke kenmerken en waarden

De hieronder beschreven landschapkenmerken en waarden zijn gebaseerd op de methode 'landschap en duurzame energie' van het rijk, het provinciale gebiedsprofiel en de cultuurhistorische waardenkaart. Deze beschrijvingen zijn toegespitst op het zoekgebied en vormen de toelichting op de context waarin zon-op-land al dan niet wordt gerealiseerd. Deze kenmerken en waarden zijn de basis en als zodanig vertaald in de 'Gebiedsspecifieke inpassingsvoorwaarden' in het tweede deel van deze gebiedsbeschrijving.

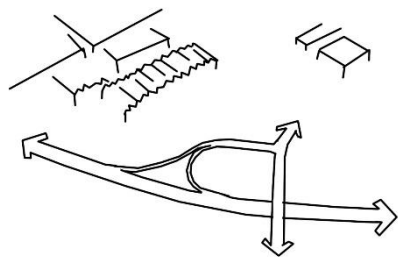
Het zoekgebied is onderdeel van de Zuidplaspolder. Van de 16e en 18e eeuw is hier op grote schaal turf gewonnen waardoor de Zuidplas ontstond. In de 19e eeuw werd de polder drooggelegd. Nu is polder de diepste droogmakerij van Nederland. In dit gebied is geen veen meer aanwezig in de ondergrond. Tegenwoordig is de polder sterk verstedelijkt. Vanuit Rotterdam, Gouda en Zoetermeer staat er grote druk op het gebied. Stadsuitbreidingen, kassencomplexen, infrastructuur en andere ontwikkelingen hebben als resultaat dat de openheid van het gebied verkleind wordt.

De verkaveling van de droogmakerij is nog zichtbaar in het gebied, maar door de infrastructuur en grootschalige kassencomplexen is het open karakter van de polder hier deels verloren gegaan. Ten noorden van het gebied is een groot distributiekamp gerealiseerd, de oost en zuidzijde van het gebied worden gekarakteriseerd door de infrastructuur en aan de westzijde van het gebied staan kassen.

Afb. Landschappelijke kenmerken Gebiedsprofiel Bentwoud-Rottemeren-Zuidplas: Van links naar rechts: Droogmakerij als herkenbare eenheid; Werkgebieden met karakter; Weg door stad en land.

De Noordelijke Dwarsweg en de Bredeweg zijn onderdeel van het oorspronkelijke gridpatroon van de Zuidplaspolder als droogmakerijlint. Bij beide wegen is sprake van laanbeplanting. Ze vormen een rechte lijn in het landschap. Door de kruising met de A12 is de continuïteit van de lange lijn van de Noordelijke Dwarsweg onderbroken. Eerst stonden er verspreide boerderijen, later zijn de linten verdicht met woningen, bedrijven en kassencomplexen. De bebouwing is afwisselend en staat aan weerszijden van de weg. De openbare ruimte is sober en praktisch ingericht. De ambities uit het Provinciale Gebiedsprofiel Bentwoud-Rottemeren-Zuidplas aangaande dit onderwerp zijn:

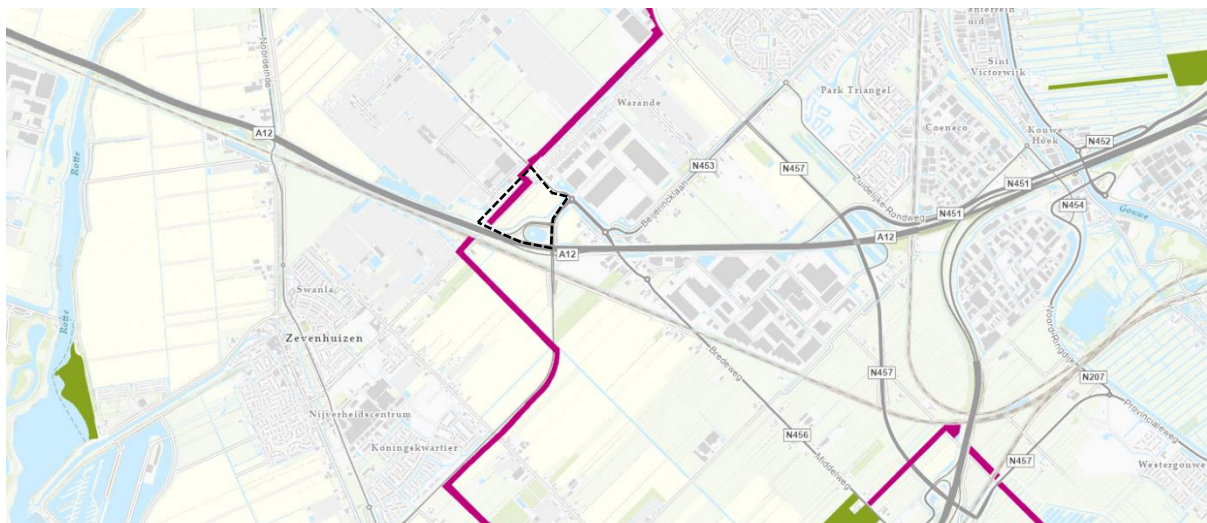
Werkgebied.

- Aan de snelwegen is de rand onderdeel van de schaal en orde van de snelweg (en bedrijventerreinen en windmolens), dit gebied leent zich niet voor kleinschalige oplossingen.
- Landschappelijke structuren en routes zijn aanleiding voor de inrichting van het terrein en de rand. Hoewel, als deze slecht beleefbaar zijn wordt voorkeur gegeven aan een verheven schaal en aanpak.

Het spoor doorkruist de snelweg ten oosten van de knoop waardoor de A12 hier wordt opgetild. De taluds aan de zuidzijde van de A12 zijn grotendeels beplant met bosschages. De taluds aan de noordzijde zijn niet beplant. Vanwege opgaande vegetatie en geluidsschermen blijft het zicht op het omliggende gebied beperkt.

Natuur en ecologische waarden

De zone ten westen van de Noordelijke Dwarsweg staat gemarkeerd als 'Ecologische verbindingszone' binnen het Natuur Netwerk Nederland.

Afb. 'Ecologische verbindingszone' binnen het Natuur Netwerk Nederland

<https://atlas.zuid-holland.nl/GeoWeb56/index.html?viewer=Natuurbeheerplan>

Recreatie waarden

De oorspronkelijke ontginningslinten De Noordelijke Dwarsweg en de Bredeweg zijn onderdeel van het fietsknooppuntennetwerk van Zuid-Holland. Aan de Bredeweg ligt een vrijliggend fietspad, maar de Noordelijke Dwarsweg heeft een smal profiel zonder markering waar zowel auto's als fietsers in twee richtingen rijden.

fietsen

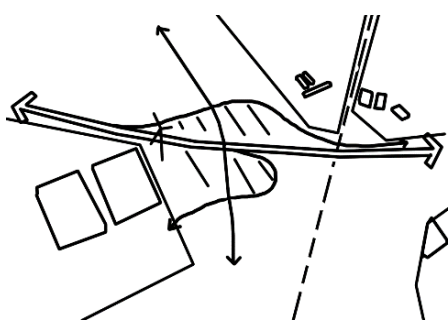
Cultuurhistorische waarden

Afb. Cultuurhistorische Waardenkaart Zuid-Holland; Landschappelijke kenmerken (links) en Landschappelijke waarden (rechts) uit CHW Provincie Zuid-Holland

In de 19^e eeuw werd de Zuidplas drooggelegd. Het rechthoekige netwerk van wegen, tochten en kavels is georiënteerd op de lijn tussen de kerken van Moerkapelle en Moordrecht. De Zuidpolderplas werd ruimtelijk ingedeeld volgens een orthogonaal patroon met een raster van 800x800 meter. Dit grid werd verder verfijnd aan de hand van een rationeel verkavelingspatroon met kavels van 40x800m. Deze oorspronkelijke verkavelingsstructuur is op kaart terug te herkennen maar in het gebied slecht beleefbaar.

Omschrijving van de landschapselementen in het gebied uit de CHW Provincie Zuid-Holland:

Droogmakerij linten

- Behoud van het afwisselende en kleinschalige karakter van de linten met een grote verscheidenheid aan bebouwde en onbebouwde delen en doorzichten naar het achterliggende landschap.
- Behoud van de lange, rechte lijnen van de linten. Ga zorgvuldig om met aansluitingen en geef in de vormgeving prioriteit aan de continuïteit van het lint.
- Versterken van de recreatieve betekenis van het lint als belangrijke stad-landverbinding.
- De verkeersdruk op de linten waar noodzakelijk en mogelijk verminderen, door bij nieuwe ontwikkelingen een parallelstructuur aan te leggen. Dit als aanvulling op de rationele gridstructuur in de polder en om kwaliteit in de linten te borgen.

Binnen de op- en afrit van A12 zijn twee waterpoelen aanwezig. Vanaf de verhoogde afrit richting de N219 is het gebied goed zichtbaar. Tussen het zoekgebied en de N219 staat laanbeplanting.

Weg door stad en land: A12 en N219

- Nieuwe of aan te passen infrastructuur wordt beschouwd als een integrale gebiedsopgave.

Ten westen van het gebied ligt een concentratiegebied voor glastuinbouw. Het gebied wordt gekenmerkt door de herkenbare polderstructuur van wegen en sloten maar het open landschap heeft plaatsgemaakt voor een haast volledig met kassen bebouwd gebied. De randen naar het landschap verdienen bijzondere

aandacht. Hier moeten, in samenhang met de beleving vanuit het landschap, keuzes gemaakt worden om de randen juist wel of niet te beplanten.

Archeologische waarden

■ Oude stroomgordels en geulafzettingen inclusief buffers	— Limeszone - trace vastgesteld	■ Stads- of dorpskern, bewoning in de middeleeuwen
■ Komafzettingen met Veen	— Limeszone - trace verondersteld	■ Redelijke tot hoge trefkans op archeologische sporen
■ Oude Zeeafzettingen met Veen,		■ Terreinen van provinciaal belang

Afb. Cultuurhistorische Waardenkaart Zuid-Holland; Landschappelijke kenmerken (links) en Landschappelijke waarden (rechts) uit CHW Provincie Zuid-Holland

De Zuidpolderplas werd ruimtelijk ingedeeld volgens een grid-patroon met een raster van 800x800 meter. Dit grid werd verder verfijnd aan de hand van een rationeel verkavelingspatroon met kavels van 40x800m. Vanaf 1950 is hier verandering in gekomen en zijn de kavels in de kleigebieden vergroot. Het veen dat voor de turfwinning aanwezig was in het zoekgebied, is vrijwel volledig afgegraven tot op de onderliggende zee kleilaag. Het resterende veen is door peilverlaging verdwenen. Ten zuiden van het plangebied zijn moerige gronden aanwezig.

Omschrijving van de landschapselementen in het gebied uit de CHW Provincie Zuid-Holland:

Stroomgordels/geulafzettingen

Stroomgordels/geulafzettingen, incl. crevassen redelijk hoog tot hoog; In de Kenmerkenkaart wordt in deze eenheid onderscheid gemaakt in drie diepteklassen waarop deze waarde bereikt kan worden. Aanvullend geldt de verwachting dat de ondiep gelegen stroomgordels een hogere dichtheid aan bewoningssporen hebben, terwijl daarentegen de dieper gelegen stroomgordels een lagere dichtheid aan bewoningssporen hebben. De redelijk hoog tot hoge verwachting geldt ook voor de buffers die aan weerszijden van de stroomgordels en geulafzettingen beneden 3 m - maaiveld voorkomen.

In het gebied geldt een hoge archeologische verwachting. Dit betekent een onderzoeksplicht voor plangebieden gelijk aan of groter dan 1.000 m² en ingrepen dieper dan 3 m beneden maaiveld.

<https://atlas.odmh.nl/html5viewer/index.html?viewer=Atlas.Atlas&layerTheme=Archeologie>

https://pzh.b3p.nl/viewer/app/Cultuur_historische_atlas

Gebiedsbeschrijving Bredeweg / Noordelijke Dwarsweg / A12 (A12/N219 knoop)

Gemeente Zuidplas

Type zoekgebied: Langs infrastructuur / Landschapstype: Droogmakerij Klei
Oppervlakte zoekgebied: 14 hectare

Gebiedsspecifieke inpassingsvoorwaarden

Afb. Locatiekaart van het zoekgebied

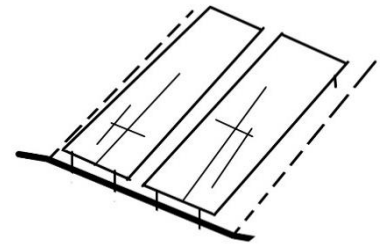
De Gebiedsspecifieke inpassingsvoorwaarden zijn leidend voor het inrichtingsvoorstel van een zon-op-land initiatief voor deze locatie. De inpassingsvoorwaarden zijn gebaseerd op de landschappelijke kenmerken en waarden zoals beschreven in het eerste deel van deze gebiedsomschrijving.

Configuratie

- Ontwikkelingen worden geïntegreerd ontworpen met de vorm en inrichting van het knooppunt en de volledig infrastructuur gerelateerde omgeving van de locatie.
- Optimale rationele inrichting met PV-opstellingen voor het huidige agrarische deel van het zoekgebied wordt nagestreefd.
- Maximale benutting met PV-opstellingen in de gefragmenteerde tussenruimtes van het knooppunt wordt nagestreefd. Daarbij wordt het geheel van de beschikbare ruimte van land, taluds en mogelijk wateroppervlakte als optimale eenheid ingericht.
- Het deel van het zoekgebied dat gesitueerd is op de knoop met de A12 kan gekenmerkt worden als moeilijk te realiseren voor PV-opstellingen. Tegelijkertijd leent dit deel van de locatie zich ervoor dat met een zeer architectonisch eigen ontwerp in lay-out en vorm gewerkt kan worden, die passend is bij de vormtaal en uitstraling van het knooppunt.
- Hoogteverschillen in het terrein van de infrastructurele knoop kunnen benut worden, maar ten alle tijden moet inzichtelijk zijn dat geen hinder aan het verkeer wordt toegebracht in de vorm van zichtbelemmering, schittering of reflectie en hoge mate van afleiding. De verkeersveiligheid staat ten alle tijden voorop.
- PV-opstellingen zijn niet vastgesteld op maximale hoogte, anders dan passend bij de directe omgeving en de vereiste omtrent veiligheid voor het verkeer. Afwisselende hoogtes van constructies zijn mogelijk.

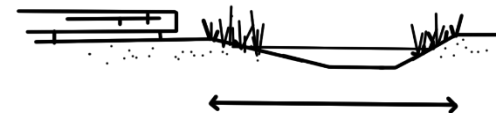
Optimale inrichting van beschikbare grond met PV-opstellingen

Hoogteverschillen in het terrein benutten met PV-opstellingen

Begrenzing, afscherming en landschapskwaliteit

- Afstand tot de weginfrastructuur tot de PV-opstellingen dient minimaal 10 meter te zijn.
- Beperkt de hoeveelheid hekwerk en afrastering zo veel als mogelijk. Waar toegankelijkheid kan worden beperkt met sloten heeft dat de voorkeur.
- Wanneer hekwerken (moeten) worden gebruikt is een integrale benadering in de vormgeving met oog voor ruimtelijke kwaliteit en architectonische eenheid met het geheel van belang.
- Bufferruimte aanhouden van minimaal 2 meter tot aan de rand van waterpartijen en deze op natuurlijke wijze inrichten.
- Alle bestaande watergangen respecteren (geen dempingen) en - zoals in huidige situatie opnemen in het inrichtingsplan. De PV-opstellingen worden op minimaal 2 meter van de insteek van de watergang geplaatst, zowel op land als op water.
- Drijvende PV-opstellingen zijn hier mogelijk.

Voorkom hekwerk en afrastering, los op met brede sloten

Techniek en installatie

- Transformatorhuisjes hebben een rustige en ingetogen vormgeving en worden ruimtelijk logisch en uit het zicht geïntegreerd in het veld. Plaatsing gebeurt binnen het veld met een maximale hoogte van 150 cm boven het huidige maaiveld.
- Er wordt één type paneel toegepast op het deel van het zoekgebied met het vlakke veld van de huidige akkerbouwkavel. Een ander type paneel kan worden toegepast voor het deel in en om de knoop.
- Toegang tot het terrein van het vlakke akkerdeel kan via de Bredeweg voor het westelijke perceel en via de Noordelijke Dwarsweg voor de overige percelen.
- Toegang en verkeersontsluiting van terrein van de knoop nader te bepalen in overleg met de Gemeente, Provincie en Rijkswaterstaat: bij voorkeur zoveel mogelijk gebruiken maken van reeds aanwezige verharding waar dat kan.

Planproces en communicatie

- Uitwerking altijd in samenspraak met gemeente en wegbeheerders.

Beheer

- In het beheerplan wordt ook de monitoring en wijze van eventueel herstel van aangetaste landschaps- natuur- en biodiversiteitswaarden gegeven.

Meekoppelkansen

- De natuurwaarden en bodemkwaliteit zouden kunnen worden verbeterd door bijvoorbeeld natuurvriendelijke oevers aan te leggen in samenspraak met het waterschap.
- Eventuele waterbergingsopgaven kunnen gebruikt worden om de landschappelijke structuur te versterken, bijvoorbeeld door watergangen te verbreden of het waterpeil te verhogen in samenspraak met het waterschap.

Aanvullende bronnen:

- LED Methode Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE):
<https://www.cultureelerfgoed.nl/onderwerpen/energie-en-landschap/energiemaatregelen-inpassen-met-oog-voor-het-landschap>
- De gedragscode Zon-op-Land van de solar sector:
<https://www.hollandsolar.nl/uploads/files/gedragscode-zon-op-land.pdf>

Stichting Dorp, Stad & Land is sinds 1929 een onafhankelijke kennispartner van gemeenten in Zuid- en Zuidwest-Nederland. Dorp, Stad & Land toetst, onderzoekt, adviseert en inspireert op het gebied van architectuur, erfgoed, stedenbouw en landschap. Met een deskundig team van ruim zeventig adviseurs zet de organisatie zich in bij ca. zestig gemeenten voor het publieke belang van een aangename en aantrekkelijke leefomgeving.